

۶ اعتراض خانواده
کشته‌شدگان
هوایم اوکراینی:
می‌خواهیم با
هیأت اوکراینی
صحبت کنیم

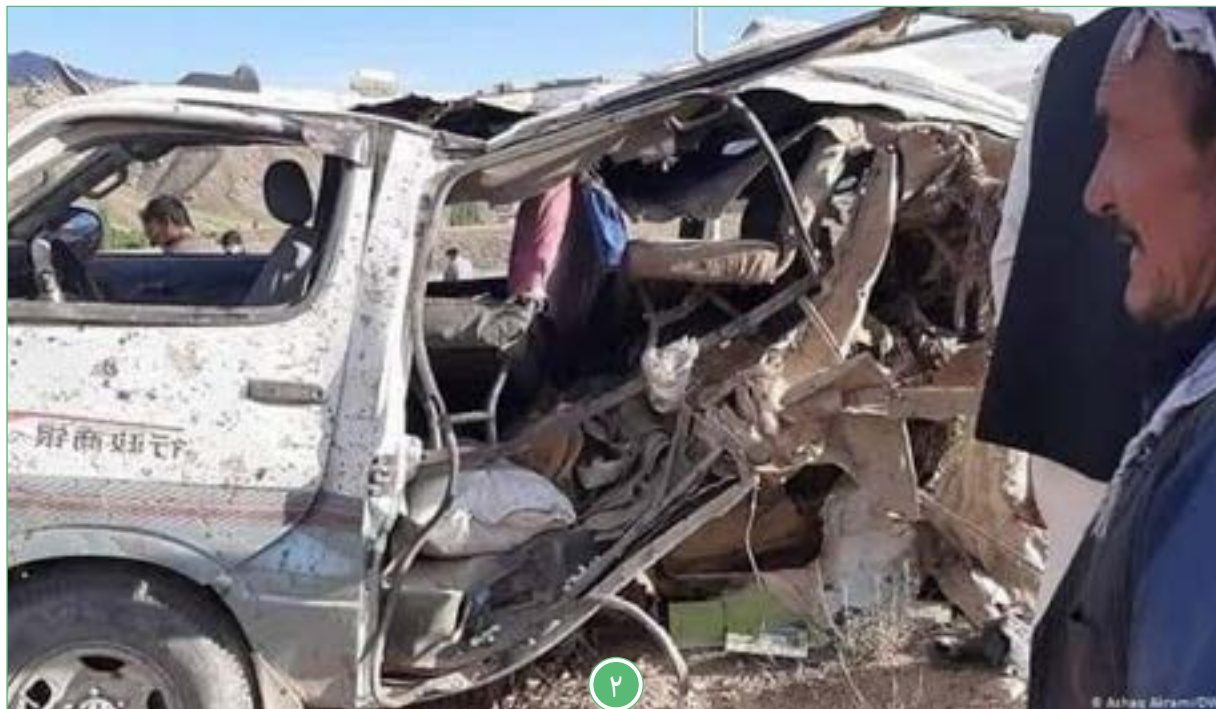

۷ نیمار شاکی
از PSG؛
چرا پیشنهاد
نمی‌دهید؟
نیمار فوق ستاره برزیلی
پی اس جی از اینکه
پیشنهاد تمدید قرارداد...

۷ سیلوا:
امسال قهرمانی
در لیگ برتر از
هر سالی سخت‌تر
است

۱۲ غیر نظامی در انفجار دو ماین کنارجاده‌ای در ولسوالی «جلریز» میدان وردک کشته شدند

۲ کمیسیون حقوق بشر به طالبان:
با آتش بس سراسری
موافقت کنید
اطلاعات روز: دو روز پس از انفجار موتر
بمب‌گذاری شده در شهر فیروزکوه، مرکز ولایت غور،
کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان نسبت به
افزایش خشونت‌ها در کشور ابراز نگرانی کرده و...

۳ خروج از مغازدی
شیرینی فروشی

پیام حضور زنان در مذاکرات صلح برای طالبان:

زنان جنس دوم نیستند

گفت‌وگوی شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر
با نگینه خلیلی غوری، فعال حقوق زن

صفحه ۴

بریتانیا برای حمایت از نیروهای امنیتی و دفاعی افغانستان ۷۰ میلیون پوند کمک می‌کند

اطلاعات روز: سفارت بریتانیا در کابل می‌گوید که این کشور ۷۰ میلیون پوند برای سال آینده میلادی (۲۰۲۱) برای حمایت از نیروهای امنیتی و دفاعی افغانستان کمک می‌کند. در خبرنامه‌ای که دیروز (سه‌شنبه، ۲۹ میزان) از سوی سفارت بریتانیا در | صفحه ۲

فلسفه جهان اسلام؛ بی‌خدایانی که اروپا را تغییر دادند

صفحه ۴

شکاف عمیق؛ چرا جامعه افغانستان دچار بی‌اعتمادی است؟

آنتونی گیدنز در کتاب پیامدهای مدرنیته شرح می‌دهد که در دهه ۱۹۸۰ نقش افراد در جامعه بر اساس مفهوم زن و مرد تعریف می‌شد. اما اکنون این نقش‌ها دچار دگرگونی شده و مبنای آن عنصر ارتباط است. او می‌گوید برای برقراری ارتباط باید «اعتماد» ایجاد کرد و برای ایجاد اعتماد عمومی، باید شرایطی فراهم شود تا مردم یک کشور بتوانند در کنار یکدیگر احساس آرامش و امنیت کنند. برای رفع تضادها و مشکلات در برقراری نظم و ثبات باید در صورت‌بندی‌های اجتماعی، سیاسی، فرهنگی جامعه تلاش کرد.

پرسش‌های اصلی این نوشته این است که بعد از دو دهه دموکراسی، جامعه در ارتباط با شاخص اعتماد چه جایگاهی دارد و ما چقدر به این مهم نزدیک شده‌ایم. چقدر میان نهادهای ما...

صفحه ۳

بن‌بست در مذاکرات بین‌افغانی؛ به میانجی نیاز است؟

بر اساس همین توافق‌نامه پیش آمده است و باید بر اساس آن ادامه پیدا کند. استدلال دولت افغانستان این است که در همان روزی که طالبان توافق‌نامه دوحه را با امریکایی‌ها امضا کردند، حکومت افغانستان نیز با وزیر دفاع امریکا اعلامیه مشترک...

آغاز مذاکرات صلح بین‌افغانی یک‌ماهه شد، اما تاکنون دو طرف روی طرز‌العامل مذاکرات به توافق نرسیده‌اند. مبنای قرار گرفتن مذهب حنفی و توافق‌نامه صلح امریکا و طالبان در جریان مذاکرات گره کار گرفته شده است. استدلال طالبان این است که مذاکرات جاری تا کنون

صفحه ۵

سفر حکمتیار به اسلام‌آباد؛ دورزدن ساختارهای رسمی

«پاکستان را خانه‌ی دوم خود می‌دانیم». این جمله‌ای است که به نقل از اعلامیه‌ی وزارت خارجه‌ی پاکستان، گلبدین حکمتیار، رهبر حزب اسلامی در دیدارش با شاه‌محمد فریسی، سکاندار سیاست خارجی اسلام‌آباد گفته است. جمله‌ای که اگر از یک طرف بازتاب پذیرایی گرم و مقبول صورت گرفته از او در سفرش به اسلام‌آباد است، از سوی دیگر، نشانگر تعلق خاطر دیرین آقای حکمتیار به پاکستان در طول عمر سیاسی‌اش نیز است.

گلبدین حکمتیار، در دوره‌ی جهاد و سپس دوام شورش در برابر حکومت تحت حمایت شوروی‌ها در کابل تا ظهور طالبان در دوره‌ی جنگ‌های داخلی میان جناح‌های مجاهدین، بیشترین سهم را از کمک‌های مالی، تسلیحاتی و سیاسی پاکستان به احزاب جهانی دریافت می‌کرد. اگرچه با ظهور طالبان، از حجم لطف و توجه پاکستان به آقای حکمتیار کاسته شد، اما این رابطه‌ی ریشه‌دار از بنیان نگسبید. پنج سال پس از سقوط امارت اسلامی زمانی که شورش در برابر جمهور اسلامی افغانستان سازماندهی شد، حزب اسلامی آقای حکمتیار، از حمایت پاکستان برخوردار شد...

صفحه ۲

تنها با افغانانت
فایل‌های با حجم زیاد را
در وقت کم آپلود نمایید!

SALES: +93 728 000 054
SUPPORT: +93 728 000 055

ادامه‌یادداشت‌روز

آقای حکمتیار بخشی از غیبت پانزده‌ساله‌اش، زمانی را که به‌عنوان رهبر یک گروه شورشی و مخالف مسلح دولت افغانستان، از نظرها غایب بود در پاکستان گذراند. خانه‌ی دوم بودن پاکستان برای آقای حکمتیار، یک تعارف سیاسی و دیپلماتیک نیست. بازناب ذینی است که اسلام‌آباد بابت حمایت‌های گسترده و بی‌درغ‌اش به‌گرن رهبر حزب اسلامی دارد.

در طول چهار دهه‌ی گذشته، به استثنای حکومت پنج‌ساله‌ی طالبان، سیاست اسلام‌آباد در خصوص افغانستان، دوزرن ساختارهای رسمی و دولتها و ایجاد و دوام روابط با افراد و جناح‌های سیاسی عمدتا اپوزیسیون، مخالف مسلح و شورشی بوده است. این سیاست در راستای تضعیف دولت به‌عنوان ساختار سیاسی مشروع و حمایت از جناح‌های مخالف برای ایجاد فشار بر دولت در دستور کار اسلام‌آباد قرار داشته است. سیاستی که به اسلام‌آباد این امکان را فراهم می‌کند تا در بدل حمایت‌های ناچیز و حداقلی از افراد و جناح‌ها، امتیازهای بزرگ به‌دست آورده و به سمت غایب اصلی سیاست خارجی‌اش در خصوص افغانستان یعنی ایجاد و استقرار یک ساختار سیاسی وابسته و دست‌نشانده یا دست‌کم بحرانی کردن و بحرافی نگه‌داشتن وضعیت برای دولت مستقر گام بردارد.

سفر حکمتیار به اسلام‌آباد و پذیرایی گرم از او، در عمل، آغاز فصل جدیدی از دعوت‌های رسمی و سفرهای رسمی افراد و رهبری جناح‌های سیاسی افغانستان به پاکستان است. اسلام‌آباد، با دعوت‌های رسمی، دیدارها و ارتباطات پنهان و آشکار با افراد و رهبری جناح‌های سیاسی افغانستان که از این پس شدت خواهد گرفت، در تلاش است حکومت افغانستان به‌عنوان ساختار سیاسی رسمی و مشروع این کشور را دور زده و اتوریت و اقتدار آن را در پروسه‌ی جاری صلح تضعیف کند.

برخلاف خوشبینی‌ها و امیدواری‌هایی که در خصوص حسن نیت پاکستان نسبت به حل عادلانه و مسالمت‌آمیز منازعه‌ی افغانستان و استقرار یک صلح پایدار شکل گرفته، این دست اقدامات و رویکردهای پاکستان نسبت به مسأله‌ی جنگ و صلح افغانستان بدبینی‌های بیشتری در این مورد را تقویت می‌کند که اسلام‌آباد بیش از آن‌که در پی همکاری صداقت‌ه در استقرار صلح پایدار در کشور با چارچوب اصل روابط دولت- دولت باشد، در صدد آن است که با دور زدن ساختارهای رسمی، دولت مشروع و مستقر در کابل را دور زده و با استفاده از مناسبات و روابط آشکار و پنهان با افراد و جناح‌های سیاسی، با تضعیف اقتدار و اتوریت‌ه‌ی دولت مستقر، چیدمان پروسه‌ی صلح را با حداکثر نفوذ و تسلط خود بر پروسه مهندسی کند.

سیاست تعویض دولت رسمی و مستقر با افراد و جناح‌های سیاسی اگر بنا بر همکاری و صداقت‌ه و مشارکت در خصوص برقراری صلح پایدار در افغانستان باشد، یک سیاست و استراتژی ناکام و محکوم است. نتیجه‌بخشی دولت می‌تواند بود و متعلقه را قبایل افغانستان در چهار دهه‌ی گذشته نشان داده است که سیاست تضعیف دولت مستقر و مشروع و روابط بی‌ثباتی سیاسی و گسترش ناامنی و خشونت ندارد. در چهار دهه‌ی گذشته، ثابت شده که این سیاست به خلق فسل‌ها و دوره‌های جدیدی از خشونت، ناامنی و جنگ منجر شده و هر فصل، لجام‌گسختگی و رفت‌انگیزی آن نیز شدت یافته است. در پایان ماجرا، قربانی دوم و شدت‌گرفتن خشونت و بی‌ثباتی، صرفا افغانستان نیست، بلکه شمله‌های این خشم و خشونت لجام‌گسیخته، دامن کارگزاران و حامیان آن را تا شعاع چند هزار کیلومتر در کل منطقه و حتا فراتر از آن خواهد گرفت. نه استقرار یک دولت دست‌نشانده و تابع در کابل، برای اسلام‌آباد ممکن است و نه این کشور می‌تواند خود و منطقه را از تبعات سیاست و استراتژی تضعیف ساختارهای رسمی و مشروع و توسل به افراد و جناح‌های مخالف، مخالف مسلح و شورشی در امان نگه‌دارد. ادریس هرنوف مذاکره، چانه‌زنی، تعامل و توافق در خصوص حل منازعه‌ی افغانستان و مسأله‌های اکنون و آینده‌ی فی‌مابین برای اسلام‌آباد، نه شوره‌های کوبیده و پیشلوار یا بیت رهبری حزب اسلامی که ارگ ریاست‌جمهوری افغانستان و دیگر ساختارهای رسمی و مشروع در کابل است.

خبرهای داخلی

۱۲ غیرنظامی در انفجار دو ماین کنارجاهای در ولسوالی «جلریز» میدان‌وردک کشته شدند

گفته‌ی او، در این رویداد ۱۲ نفر به‌شمول بامیان می‌گویند که در پی برخورد دوموتر مسافری با ماین‌های کنارجاهای در ولسوالی جلریز ولایت میدان‌وردک، ۱۲ غیرنظامی جان باخته و چهار غیرنظامی دیگر زخمی شده‌اند.

آقای رحمتی توضیح داده است که یک عراهه موتر نوع فلائوکوج حامل غیرنظامیان که به طرف بامیان در حرکت بود، در مربوطات ولسوالی جلریز میدان‌وردک با ماین کنارجاهای برخورد کرده است. به

بریتانیا برای حمایت از نیروهای امنیتی و دفاعی افغانستان ۷۰ میلیون پوند کمک می‌کند

اطلاعات روز: سفارت بریتانیا در کابل می‌گوید که این کشور ۷۰ میلیون پوند برای سال آینده میلادی (۲۰۲۱) برای حمایت از نیروهای امنیتی و دفاعی افغانستان کمک می‌کند.

در خیرنامه‌ای که دیروز (سه‌شنبه، ۲۹ میزان) از سوی سفارت بریتانیا در کابل به نشر رسیده، آمده است که این کشور دو روز پیش در نشست عمومی بروکسبیل، این کمک را به حمایت از نیروهای امنیتی و دفاعی افغان تعهد کرده است.

در خیرنامه تأکید شده است که در کنار حمایت‌های مالی سایر تمویل‌کنندگان افغانستان، این حمایت مالی بریتانیا در جهت ازپایه کمک‌های مالی، تکنیکی و تخصصی به این نیروها و تقویت فعالیت‌های عمده‌ی آنان به منظور قراردادان افغانستان

اطلاعات روز: دو روز پس از انفجار موتر بمب‌گذاری شده در شهر فیروزکوه، مرکز ولایت غور، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان نسبت به افزایش خشونت‌ها در کشور ابراز نگرانی کرده و از طالبان خواسته است که هرچه زودتر با آتش‌بس سراسری موافقت کنند.

در اعلامیه‌ی این کمیسیون که دیروز (سه‌شنبه، ۲۹ میزان) منتشر شده، آمده است که در انفجار موتر بمب‌گذاری‌شده در مرکز غور دست‌کم ۱۶ نفر کشته و ۱۲۵ نفر دیگر به‌شمول چهار زن و ۳۱ کودک زخمی شده‌اند.

همچنان این کمیسیون گفته است که یک روز پیش از این انفجار، در نتیجه‌ی اطلاعات روز: منابع محلی در ولایت نیمروز تأیید می‌کنند که در نتیجه‌ی انفجار ماین کنارجاهای در ولسوالی کنگ این ولایت، فیض‌محمد هوتک، فرمانده پولیس این بهمرا حمل، سرپرست دفتر مطبوعاتی والی نیمروز به روزنامه اطلاعات روز گفت که این رویداد حوالی ساعت ۳:۰۰ پس از جاشت دیروز (سه‌شنبه، ۲۹ میزان) در مرکز ولسوالی کنگ رخ داده است.

آقای حقمل افزود که موتر حامل این فرمانده پولیس با ماین کنارجاهای جنگ‌جویان گروه طالبان برخورد کرده است.

دانش:

از شمار دقیق جمعیت خود بی‌اطلاع است و «در قرن ۲۱ نتوانسته نفوس خود را سرشماری کند». به گفته‌ی او، همواره در مورد شمار جمعیت در افغانستان از تخمین و با آمارهای مؤسسات غیردولتی بی‌خارجی استفاده می‌شود.

معاون دوم ریاست‌جمهوری افزود که افغانستان از معدود کشورهایی است که

www.etilaatroz.com

خبرهای داخلی

۱۲ غیرنظامی در انفجار دو ماین کنارجاهای در ولسوالی «جلریز» میدان‌وردک کشته شدند

گفته‌ی او، در این رویداد ۱۲ نفر به‌شمول رویدادا صبح دیروز (سه‌شنبه، ۲۹ میزان) در منطقه‌ی «آب‌سراغ» ولسوالی جلریز رخ داده است.

به گفته‌ی او، سرشنیان این موترها به‌اشدنگان ولسوالی ورس ولایت بامیان بوده‌اند.

محبالله شریف‌زی، سخن‌گوی والی میدان‌وردک نیز به روزنامه اطلاعات روز گفته است که این رویدادها ناشی از برخورد دو موتر مسافریبری نوع «فلائوکوج»

www.etilaatroz.com

شکاف عمیق؛

چرا جامعه افغانستان دچار بی‌اعتمادی است؟

حسین‌علی‌کریمی

انتونی گیندر در کتاب پیامدهای مدرنیته شرح می‌دهد که در دهه ۱۹۸۰ نقش افراد در جامعه براساس مفهوم زن و مرد تعریف می‌شد. اما اکنون این نقش‌ها دچار تحولی شده و مبنای آن عنصر ارتباط است. او می‌گوید برای برقراری ارتباط باید «اعتماد» ایجاد کرد

و برای ایجاد اعتماد عمومی، باید شرایطی فراهم شود تا مردم یک کشور بتوانند در کنار یکدیگر احساس آرامش و امنیت کنند. برای رفع نضاها و مشکلات در برقراری نظم و ثبات باید در صورت‌بندی‌های اجتماعی، سیاسی، فرهنگی جامعه تلاش کرد. پرسش‌ها این است: دولت نسبت به اجرایی‌شدن سالم این برنامه بود. اتهام وسیع فساد به دولت، موجب شد دولت نتواند این برنامه را آن‌گونه که مدنظر داشت، آغاز کند. و از همین منظر است که می‌توان عدم اجرای قوانینی مانند تخطی در رعایت استانداردهای ساختمانی و مسکونی و فراتر از آن را تحلیل کرد. چرا که فرسنگ اعتماد در میان افراد جامعه نسبت به دیگری و نسبت به سیستم مردم، اعتماد به‌وجود آمده است؟ اصولا این خشونت‌ها را کاشی دهند.

زلمی خلیل‌زاد، نماینده ویژه آمریکا برای صلح افغانستان نیز دو روز پیش میزبان قایل توجیهی سرمایه‌های اجتماعی و گدشته جامعه ما با بحران کاهش سرمایه اجتماعی و نزول آن به پایین‌ترین سطح ممکن مواجه بوده است.

اعتماد، شاخص مهم سرمایه اجتماعی

سرمایه اجتماعی با شاخص‌هایی همچون اعتماد، آگاهی، مشارکت، شبکه‌ها و جناح‌ها سنجش می‌شود و زمانی رخ داده است که آنان صرفو گشت‌زنی در مرکز ولسوالی کنگ بوده‌اند. مسئولیتی این انفجار را شخص و یا گروهی هنوز به عهده نگرفته است. ولایت نیمروز در جنوب‌غرب کشور از ولایت‌های ناامن است که جنگ‌جویان طالبان در بخش‌هایی از این ولایت از جمله ولسوالی کنگ حضور و فعالیت گسترده دارند.

عملکرد سرمایه اجتماعی در حوزه سیاست

عملکرد سرمایه اجتماعی در مقوّلات نهادی بیشتر آشکار دارد و یکی از مهم‌ترین بخش‌هایی که بر آن تأثیرگذار است، حوزه سیاست است. بیش از هر کسی ردپای پاتنام در تبیین این نظریه مشاهده می‌شود. در جامعه است و آنچه این همکاری را پذیرا و آماده می‌کند، عنصر اعتماد است. بنابراین به میزانی که سطح اعتماد در جامعه‌ای بیشتر باشد، احتمال افزایش مشارکت در جامعه بیشتر خواهد بود.

چهارشنبه ۳۰ میزان ۱۳۹۹ | سال نهم | شماره ۲۰۰۸ — اطلاعات روز

کابل‌نان

خروج از مغازه‌ی شیرینی‌فروشی

سهراب سروش

عصر بود. خیابان‌های پل سرخ شلوغ‌تر از دیگر ساعات روز بود. موترها در سرک‌ها و مردم در پیاده‌روها آرام‌آرام راه می‌رفتند. از باطن کسی خبر نداد، به ظاهر اما همه آرام و خوشحال به‌منظر می‌رسیدند. از میان جمعیت عبور کردم و از چهارراه پیچیدم به خیابانی که به طرف گولایی دواخانه می‌رود. آفتاب در افق خیابان در حال غروب بود و چند تکه ابر سرگردان در آسمان آتش گرفته بود. نرسیده یک به مغازه‌ی شیرینی‌فروشی، دیدم گرداننده‌ی یک برنامه‌ی پُربنده‌ی تلویزیونی از در شیشه‌ای مغازه خارج شد. یک کارتن بزرگ کیک در بغل داشت. یک خریطه‌ی پلاستیکی نیز از یک دستش که با آن از ته کارتن کیک گرفته بود، آویزان بود. از دست دیگرش کلید موترش آویزان بود. عینک آفتابی‌اش را روی موهای پیشانی‌اش قرار داده بود. ناگهان بچه‌های خیابانی و گداه‌ها هجوم بردن سمتش و او را محاصره کردند. یک دفعه بیش از ده گردن پیش او کج و بیش از ده دست سمت او دراز شدند. دست‌های زنانه، دست‌های مردانه، دست‌های درشت، چرکیده و پیر، دست‌های نرم، نازک و کوچکانه، دست‌ها متفاوت بودند، تنها شباهت‌شان این بودند که همه لافر و ناشسته بودند. چندها جفت‌جفت به چشمان گرداننده‌ی تلویزیون دوخته شده بودند. در میان‌شان چند جالی سوراخ‌سوراخ چادری بود. بودند. همه زاری می‌کردند: «خیره، بیسه یک نانه خوبی!»

گرداننده قافله‌خ خندید و خودش را اندکی پس کشید تا دست‌های ناشسته به لباس‌های آکنده‌اش نرسد. با دست‌ها اما پیش‌تر رفتند. یک دختر پنج یا شش ساله با موهای مجعد چتری‌مانند یک لینگ گرداننده‌ی تلویزیون را مثل یک ستون بغل کرد. یک کودک اسپندی از لب آستین گرداننده کش کرد. سروصدا شده بود. هیجان بالا رفته بود. انگار گدایان تظاهرات کرده بودند و به تکرار شعار می‌دادند: «بیسه یک نانه خوبی بتی، خیره، بیسه یک نانه خوبی!»

خندیدن گرداننده ادامه داشت. در موقعیت خطرناکی قرار گرفته بود. روی پاهایش با به با می‌شد و می‌گفت «از برای خدا، ایلام کنید، همه‌هی گندار، از کجا کنتم، سه ماه است معاش نداده، همه‌هی‌همه بروید پیش ارگ ریاست‌جمهوری تظاهرات کنید، همه‌هی‌چه می‌کنی؟ بکش، دست ته از جیبیم بکش بیرون.» یکی از بچه‌ها دستش را درون جیب پتلون او برده بود و برای خودش می‌پالید. گرداننده با زانوبش محکم به او زد و کودک روی زمین افتاد. کارتن کیک هم از دستش روی پیاده‌رو افتاد. حتا در آن لحظه یک از بچه‌ها سعی می‌کرد از فرصت استفاده کرده کیک او بگیرداند. گرداننده خم شد و به سختی توانست مانع او شود. وضعیت ناگوارتر شده بود. گرداننده دیگری نمی‌خندید. فحش‌های رکیک می‌داد.

صاحب مغازه، سراسیمه بیرون آمد. مچیز به کلاه و پیش‌بند و ماسک و دستکش بود. او هم از پشت ماسک چند تا فحش رکیک داد و هر کس را که دم دستش برابر کرد با سبلی زد، سبلی‌ها اما بیشتر به هوا می‌خورد، چون همه فرار می‌کردند. یک کودک را فرار نکرد. کویا می‌خواست او را واقعا با سبلی بزند و صاحب مغازه هم محکم زد به صورتش. چیغ زد و در جاری روی زمین نشست. صاحب مغازه کارتن کیک گرداننده‌ی تلویزیون را گرفت و پس به داخل مغازه رفت. آقای گرداننده هم از دنبال او به داخل رفت. منم از روی کنجکولی داخل رقوم. فروشنده کارتن کیک را که باز کرد، دیدم گداه‌ها قیافه‌ی کیک را به هم ریخته است. هر دو نفر در مورد «حرام‌زدگی» گدایان کوچقه‌ها حرف می‌زدند. همه‌ی کسانی که داخل شیرینی‌فروشی بودند، حرف‌های‌شان را تصدیق می‌کردند. قرار شد کیک را از نو ترمیم کنند، ولی من منتظر نماندم و از مغازه خارج شدم.

کودک اسپندی هنوز روی سنگ‌فرش چپامته زده بود می‌ و می‌گریست. مشخص بود که سبلی آن قدر درد نکرده و او دارد تظاهر می‌کند. هرچند اشکش دیگر نمی‌آمد، ولی صدایش همچنان بلند بود. قطرات اشک که لحظات پیش از گونه‌اش پایین آمده‌ی طبقه بود، روی صورت خاک‌آلودش راه باریکی به‌جا گذاشته بود. با یک دست گونه‌ی دیگرش را محکم می‌خورد بود؛ همان گونه‌ی را که سبلی صاحب مغازه به آن خورده بود.

من به سمت غروب آفتاب به راه افتادم. با خود فکر می‌کردم است نباید! کسی ۲۰ افغانی به گدایی که شاید به آن نیازمند است نمی‌دهد، ولی چهارهزار افغانی برای کسی کیک می‌خرد که قطعا به آن احتیاجی ندارد. با هفت هزار افغانی برای کسی چین می‌خرد که از چین بش می‌آید.

نیولاینز – کولرت دیپوف
مترجم: جلیل بزواک

پیتر ابلرا، اندیشمند و کشیش فرانسوی، یک سال قبل از مرگش در سال ۱۱۲۴ آخرین کتاب خود، «مکالمات»، را به پایان رساند. این کتاب که به زبان لاتین نوشته شده است، داستان گفت‌ووی یک مسیحی، یک یهودی و یک «فیلسوف» را روایت می‌کند.فیلسوف شخصیت اصلی کتاب است. او می‌خواهد بداند که کدام یکی از دو دین مسیحیت و یهودیت، با عقل بیشتر جور درمی‌آید. پس از یک دور بحث، فیلسوف نتیجه می‌گیرد که «یهودیان احق و مسیحیان دیوانه‌اند.» البته جای تعجب ندارد که یهودی و مسیحی موافق این نتیجه‌گیری نیستند و بحث از سر گرفته می‌شود.

اما پرسش این است که این فیلسوف کیست؟ «پسر اسماعیل» معرفی می‌کند، که متعلق به مردمی است که پسران‌شان را در ۱۲ سالگی ختنه می‌کنند. دانشمندان با اتفاق آرا بر این باورند که فیلسوف کتاب ابلرا، حتماً یک مسلمان است. با این‌حال، حتا اگر این فیلسوف مسلمان متولد شده باشد، در جریان گفت‌وگو به‌نظر نمی‌رسد که انسان معتقدی باشد. او در برابر یهودی و مسیحی از «اخلاق طبیعی و یک دین طبیعی» دفاع می‌کند. او یاد گرفته که چه چیزی بد و چه چیزی خوب است و مردم چگونه می‌توانند با تحصیل در مکاتب فلسفی به «زندگی خوب» برسند.

اَبَلرا به ترجمه آثار فلاسفه عرب دسترسی نداشت. با آن‌ها را نمی‌شناخت. او یک قرن قبل از آن‌که متفکران مسلمان نوع نگاه اروپا را به فلسفه و کلام تغییر دهند، در گذشت و در زمان حیاتش هیچ نشانه‌ای از سکولارشدن اندیشه اروپایی وجود نداشت. پس اَبَلرا چگونه بین فلسفه و کلام اسلام رابطه برقرار می‌کند و جالب‌تر از آن، از کجا به این فکر می‌رسد که در جهان اسلام، فیلسوفانی هستند که دین خود را کنار گذاشته و زندگی عقلانی را انتخاب کرده‌اند؟ هنگامی که اَبَلرا مشغول نوشتن کتابش بود، به دانشگاه پاریس تبدیل شدند — کلیسا را خشمگین کرده بود. کلیسا پس از سال‌ها تلاش برای متوقف‌کردن اَبَلرا، سرانجام تمام عقاید او را محجوم و او و پیروانش را تکفیر کرد. بزرگوار و راهب بزرگ صومعه کلونی بود که قدرت‌مندترین صومعه اواخر قرن وسطا کرد و همهی کتابهایش را سوزاند. اما این «پیتر بزرگوار» راهب بزرگ صومعه کلونی بود که توانی را در اختیار اَبَلرا گذاشت. جایی که او در آن زمان مرگ اقامت داشت.

با این‌حال اَبَلرا بیشتر به‌خاطر رابطه‌ی عاشقانه‌اش با «هلوییز د اوئیتی» — که به اجبار زمانه عمر خود را به‌عنوان یک راهبه در کلیسا گذراند و نام‌های عاشقانه‌ای که هردو به یکدیگر می‌نوشتند، مشهور است. آن‌ها در کنار

گفت‌وگو

شمار۱ از فعالان در بخش حقوق زن به این باورند که حضور نمایندگان زن در مذاکرات صلح می‌تواند این پیام را به طالبان برساند که زنان به‌عنوان نیمی از شهروندان کشور می‌توانند در تمام عرصه‌ها سهمی برابر با مردان داشته باشند و از لحاظ دسترسی به حقوق هیچ

شمار۲ از فعالان در بخش حقوق زن به این باورند که حضور نمایندگان زن در مذاکرات صلح می‌تواند این پیام را به طالبان برساند که زنان به‌عنوان نیمی از شهروندان کشور می‌توانند در تمام عرصه‌ها سهمی برابر با مردان داشته باشند و از لحاظ دسترسی به حقوق هیچ

ترجمه

فلاسفه جهان اسلام؛

بی‌خدایانی که اروپا را تغییر دادند

زیرا برخلاف اصول دین اسلام و مسیحیت پیش می‌رفتند و هنوز هم همین‌طور است، زیرا هر دو دین می‌گویند که خداوند جهان را آفریده، و پاسخ به تقاضای حاکم المباحه که از او خواسته در آن‌جا می‌توانستند کتاب‌هایی یونان باستان را زمینه تفسیر همه‌ی آثار این فیلسوف یونانی را آغاز کرد. کمتر از ۲۰ سال پس از مرگ این رشد در سال ۱۱۹۸، مایکل اسکات، روشنفکر مشهور اسکاتلندی، تفسیرهای این رشد را ترجمه کرد.

بدین ترتیب در قرن سیزدهم، ارسطو «فیلسوف» نام آن زمان در اروپای لاتین فقط چند فصل اول کتاب «ناتالوطیقا» یا «تالیטיک» ارسطو، بلکه او هم این فیلسوف را تفسیر کرد و دیری نگذشت که ناگهان کتاب نفر می‌توانست کل آثار ارسطو را در اروپای لاتین پیدا کند.

اندیشه ارسطو به سه دلیل مهم بود: متدولوژی خشمگین کرده بود. کلیسا پس از سال‌ها تلاش برای متوقف‌کردن اَبَلرا، سرانجام تمام عقاید او را محجوم و او و پیروانش را تکفیر کرد. بزرگوار و راهب بزرگ صومعه کلونی بود که توانی را در اختیار اَبَلرا گذاشت. جایی که او در آن زمان مرگ اقامت داشت.

با این‌حال اَبَلرا بیشتر به‌خاطر رابطه‌ی عاشقانه‌اش با «هلوییز د اوئیتی» — که به اجبار زمانه عمر خود را به‌عنوان یک راهبه در کلیسا گذراند و نام‌های عاشقانه‌ای که هردو به یکدیگر می‌نوشتند، مشهور است. آن‌ها در کنار

پیام حضور زنان در مذاکرات صلح برای طالبان:

زنان جنس دوم نیستند

گفت‌وگوی شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر با نگیبه خلیلی غوری، فعال حقوق زن

تفاوتی با دیگر شهروندان ندارند. نگیبه خلیلی غوری، فعال حقوق زن و رییس سازمانی استیناف رسیدگی به تخلفات اطفال، در گفت‌وگویی با شبکه‌ی جامعه‌ی مدنی و حقوق بشر (شبکه) می‌گوید آن‌جایی که یکی از مشکلات عمده‌ی طالبان بحث حقوقی زنان است، حضور نمایندگان زن در مذاکرات صلح گفت‌وگوی مستقیم آنان با تیم طالبان، گام بزرگ و موثری برای تفهیم خواسته‌های بانوان و رساندن پیام آنان به طالبان است: «طالبان در گفت‌وگوها گفتند که برای زنان حقوق اسلامی قائل می‌شوند، وقتی تمام قوانین نافذ و قانون اساسی کشور برگرفته از اسلام است، منظور آنان از حقوق اسلامی چیست؟ این نشان می‌دهد که طالبان هنوز حضور زنان را به‌عنوان یک واقعیت اجتماعی نپذیرفته‌اند و آنان را جنس دوم می‌پندارند. حضور نمایندگان زن در مذاکرات صلح خط و نشانی برای طالبان است تا بدانند ما جنس دوم نیستیم، ما هم شهروندان افغانستان‌ایم، درس خوانده‌ایم و کار می‌کنیم و در گفت‌وگوها هم از مدعیان دفاع از حقوق

حمله دوم بسیار گسترده‌تر بود. جیلز رومی، راهب اگوستینی، کتابی درباره «خطاهای فلاسفه» نوشت. از نظر او ارسطو، این رشد، این سینا، غزالی، ال‌کندی و ابن میمون، با یک یونانی، چهار عرب مسلمان و یک عرب یهودی «فلاسفه» بودند. شاید تعجب کنید که چرا جیلز، غزالی را یکی از فلاسفه می‌دید. در واقع، غزالی در جهان اسلام همان نقشی را بازی کرد که اَکونپاس در اروپای لاتین، حمله به فلاسفه از طریق استدلال‌های خودشان. غزالی در «تائقی‌گویی‌های فیلسوفان» یا «هفت‌فلاسفه» که بین سال‌های ۱۰۹۱ و ۱۰۹۵ نوشته شده، به دو فیلسوف اصلی جهان اسلام یعنی فارابی و ابن سینا حمله کرد. او درست مثل اروپاییان بعد از وی، در کتاب خود شکایت از این دارد که فیلسوفان از طرف مردم جدی‌تر گرفته می‌شوند زیرا آن‌ها از روشی علمی استفاده می‌کنند که به آن‌ها در امور دینی نیز اعتبار می‌بخشد. اما او قبل از نوشتن این کتاب، نوشته‌ی خود تحت عنوان «مقاصد الفلاسفه» یا هدف فیلسوفان، که فلسفه این سینا را خلاصه می‌کند، در اروپای قرن سیزده، توماس اَکونپاس و اسقف تمپیرر بود. احترام به جامی آورد. سیگر در «بهشت‌دانه» سکونت دارد زیرا او روش علمی جدیدی را در دانشگاه پاریس تدریس می‌کرد.

از قرن ۱۲ که در بعد در اروپای لاتین فلسفه را یونانی و عربی می‌انستند. اما درحالی‌که فلاسفه یونان به عهدی باستان سیرده شده بودند، فلاسفه عرب محرکان معاصر بودند که سکولاریسم را پیش می‌راندند و از دفاع از عقاید مغایر با سنت‌های دینی نگران نبودند. این رشد، نیز مینا قرار داده شود. همچنان هیأت مذاکره جمهوری اسلامی افغانستان قرآن و سنت را به‌عنوان اساس و بنیاد در مذاکرات بین‌افغانی پیش کشیده است، اما طالبان آن را نپذیرفته‌اند.

«قرآن و سنت حرف‌های هوایی است.» محمدامین احدی، یکی از اعضای هیأت جمهوری اسلامی افغانستان می‌گوید، جانب‌افغانستان به این نظر است که قرآن و سنت و همچنان اعلامیه مشترک افغانستان و امریکا در کنار توافق‌نامه دوحه نباید از دست بیفتد. «طالبان برای قرنها بهشت فیلسوفان، آزاداندیش باقی ماند. در سال ۱۷۳۷، اندره فرانسوا بورو سدلانس «تاریخ انتقادی فلسفه» در دسترس است که در آن شرح می‌دهد که در جهان اسلام چگونه بی‌گناگان با نهایت احترام رفتار می‌شود. سدلانس با کنایه می‌گوید که اندر، مرتد صومعه کلونی، اگر در سرزمین مسلمانان می‌زیست، اوقات راحت‌تری می‌داشت.

شکیبه: به‌نظر شما چه تضمینی وجود دارد که طالبان پس از گفت‌وگوهای صلح بر تعهدات خود پایند بمانند؟ غوری: متأسفانه فعلا هیچ تضمینی وجود ندارد. این روزها با این‌که دولت در حال مذاکره با طالبان است، در چند نقطه‌ی کشور جنگ جریان دارد. شاید پشت پرده گفت‌وگوهای صورت می‌گیرد که مردم از آن بی‌خبرند. ما در افغانستان تنها با یک گروه مخالف روبه‌رو نیستیم، بلکه با گروه‌های متفاوتی تحت عنوان طالب مواجهیم؛ نخست طالبانی که برای ارزش‌های اعتقادی‌شان می‌جنگند و مخالف موضوع‌های چون حضور امریکایی‌ها در کشور بشر، به‌ویژه زنان مخالفند. به‌عنوان یک عضو فعال در مسائل حقوق زنان‌اند و یکی نیز طالبانی که فقط برای منافع پولی می‌جنگند و دلیل پیوستن‌شان به این گروه نیز فقر است.

شکیبه: به نظر شما مشارکت طالبان در حکومت چه تأثیری بر فعالیت‌های زنان خواهد گذاشت؟ غوری: من فکر می‌کنم طالبان با اصل دموکراسی مشکل دارند و با مسئله حقوق بشر، به‌ویژه زنان مخالفند. به‌عنوان یک عضو فعال در مسائل حقوق زنان‌اند و یکی نیز طالبانی که فقط برای منافع پولی می‌جنگند و دلیل پیوستن‌شان به این گروه نیز فقر است.

شکیبه: چه موضوعاتی در مورد زنان باید در این گفت‌وگوها مورد بحث قرار گیرد؟ غوری: پیام من و کسانی مانند من که اعضای خانواده، سرپرست و عزیزان خود را متحمل درد شده‌اند، این است که زنان افغان به درس‌خواندن و کار کردن ادامه خواهند داد. مخالفان رسانده می‌شود. زنان امروز افغانستان، زنان بیست‌سال پیش نیستند؛ آنان درس می‌خوانند و کار می‌کنند و در میان‌شان زندگی می‌کنند. حق کار و تحصیل زنان، موضوعات اقتصادی آنان و حضورشان در جامعه، از موضوعات بسیار مهمی است که باید خط سرخ دولت در مذاکرات صلح باشد.

شکیبه: ظرفیت تیم مذاکره‌کننده‌ی دولت برای نمایندگی از مردم از چگونه ارزیابی می‌کنید؟

غوری: شماری از این افراد شایسته‌ی نمایندگی استند و کسانی‌اند که تحصیلات، خرد و آگاهی لازم از اوضاع کشور برای این کار را دارند. از جمله بانو کوفی که در افغانستان زندگی و کار کرده است، اما طوری که می‌بینیم کسانی هم در این بین هستند که تجارب و معلومات کافی از اوضاع کشور ندارند و این می‌تواند به جریان مذاکرات صلح صدمه بزند.

شکیبه: به نظر شما مشارکت طالبان در حکومت چه تأثیری بر فعالیت‌های زنان خواهد گذاشت؟ غوری: من فکر می‌کنم طالبان با اصل دموکراسی مشکل دارند و با مسئله حقوق بشر، به‌ویژه زنان مخالفند. به‌عنوان یک عضو فعال در مسائل حقوق زنان‌اند و یکی نیز طالبانی که فقط برای منافع پولی می‌جنگند و دلیل پیوستن‌شان به این گروه نیز فقر است.

شکیبه: به نظر شما مشارکت طالبان در حکومت چه تأثیری بر فعالیت‌های زنان خواهد گذاشت؟ غوری: من فکر می‌کنم طالبان با اصل دموکراسی مشکل دارند و با مسئله حقوق بشر، به‌ویژه زنان مخالفند. به‌عنوان یک عضو فعال در مسائل حقوق زنان‌اند و یکی نیز طالبانی که فقط برای منافع پولی می‌جنگند و دلیل پیوستن‌شان به این گروه نیز فقر است.

شکیبه: به نظر شما مشارکت طالبان در حکومت چه تأثیری بر فعالیت‌های زنان خواهد گذاشت؟ غوری: من فکر می‌کنم طالبان با اصل دموکراسی مشکل دارند و با مسئله حقوق بشر، به‌ویژه زنان مخالفند. به‌عنوان یک عضو فعال در مسائل حقوق زنان‌اند و یکی نیز طالبانی که فقط برای منافع پولی می‌جنگند و دلیل پیوستن‌شان به این گروه نیز فقر است.

شکیبه: به نظر شما مشارکت طالبان در حکومت چه تأثیری بر فعالیت‌های زنان خواهد گذاشت؟ غوری: من فکر می‌کنم طالبان با اصل دموکراسی مشکل دارند و با مسئله حقوق بشر، به‌ویژه زنان مخالفند. به‌عنوان یک عضو فعال در مسائل حقوق زنان‌اند و یکی نیز طالبانی که فقط برای منافع پولی می‌جنگند و دلیل پیوستن‌شان به این گروه نیز فقر است.

شکیبه: به نظر شما مشارکت طالبان در حکومت چه تأثیری بر فعالیت‌های زنان خواهد گذاشت؟ غوری: من فکر می‌کنم طالبان با اصل دموکراسی مشکل دارند و با مسئله حقوق بشر، به‌ویژه زنان مخالفند. به‌عنوان یک عضو فعال در مسائل حقوق زنان‌اند و یکی نیز طالبانی که فقط برای منافع پولی می‌جنگند و دلیل پیوستن‌شان به این گروه نیز فقر است.

شکیبه: به نظر شما مشارکت طالبان در حکومت چه تأثیری بر فعالیت‌های زنان خواهد گذاشت؟ غوری: من فکر می‌کنم طالبان با اصل دموکراسی مشکل دارند و با مسئله حقوق بشر، به‌ویژه زنان مخالفند. به‌عنوان یک عضو فعال در مسائل حقوق زنان‌اند و یکی نیز طالبانی که فقط برای منافع پولی می‌جنگند و دلیل پیوستن‌شان به این گروه نیز فقر است.

اعتقاد داشتند.

حمله سوم در سال ۱۲۷۰ توسط اسقف پاریس، اتین تمپیر، صورت گرفت. او لیستی از ۱۳ نظریه فلسفی را که در دانشگاه پاریس ممنوع شد، منتشر کرد. اولین نظریه تر وحدت عقل از ابن رشد بود که می‌گوید «تمام آنچه این‌جا بر روی زمین اتفاق می‌افتد براساس ضرورت اجرام آسمانی است.» این ایده به طور گسترده مورد تأیید تمام فلاسفه عرب بود. معلمان دانشکده هنر دانشگاه پاریس ظاهراً به این محکومیت‌ها اهمیتی نمی‌دادند، زیرا هفت سال بعد همان اسقف لیستی از ۲۱۹ نظریه را منتشر کرد که تدریس آن ممنوع شد.

به نظر می‌رسد که محکومیت‌ها و اتهامات سال ۱۲۷۷ مؤثر بوده. آن عده از اساتید فلسفه که می‌خواستند فلسفه را در کنار الهیات (یا حتا بالاتر از آن) قرار دهند، و فلسفه عرب را تدریس می‌کردند، عمیق‌شنینی کردند یا مجبور شدند از پاریس فرار کنند. این به معنای پایان حاکمیت فلسفه عرب در پاریس برای بیش از یک قرن بود. اما نه به معنای پایان آن در تمام اروپا. برخی از اساتید فلسفه به آلمان گریختند و برخی دیگر به ایتالیا پناه بردند، جایی که فلسفه عرب تا پایان قرن شانزدهم محبوب بود. دانته آلیگیری در «کمدی الهی» خود با قراردادن این سینا و ابن رشد در «برزخ» در کنار فیلسوفان اصلی جهان به فلاسفه عرب ادای احترام می‌کند. در کمدی الهی، برزخ جایی است که در آن به سختی زندگی وجود دارد و در آن فلاسفه می‌توانند به مورد فلسفه و علم بحث کنند. دانته همچنین به سیگر پرابرتی، استاد اصلی فلسفه در پاریس، و احتمالاً هدف اصلی حملات توماس اَکونپاس و اسقف تمپیرر بود. احترام به جامی آورد. سیگر در «بهشت‌دانه» سکونت دارد زیرا او روش علمی جدیدی را در دانشگاه پاریس تدریس می‌کرد.

از قرن ۱۲ که در بعد در اروپای لاتین فلسفه را یونانی و عربی می‌انستند. اما درحالی‌که فلاسفه یونان به عهدی باستان سیرده شده بودند، فلاسفه عرب محرکان معاصر بودند که سکولاریسم را پیش می‌راندند و از دفاع از عقاید مغایر با سنت‌های دینی نگران نبودند. این رشد، نیز مینا قرار داده شود. همچنان هیأت مذاکره جمهوری اسلامی افغانستان قرآن و سنت را به‌عنوان اساس و بنیاد در مذاکرات بین‌افغانی پیش کشیده است، اما طالبان آن را نپذیرفته‌اند.

گزارش

بن‌بست در مذاکرات بین‌افغانی؛

به میانجی نیاز است؟

درنظرداشت تحلیل و ارزیابی دقیق بروند در آن‌جا بینشند و به‌عنوان میانجی عمل کند.»

به گفته‌ی خانم نعمت نمونه سنتی حل منازعات در افغانستان به ما می‌آموزد که افغان‌ها بهتر می‌توانند با حضور طرف سوم در موارد اختلافی توافق نظر پیدا کنند: «در جرگه‌ها و شوراها یک یا چند بزرگ مردمی صلاحیت مدیریت پروسه حل منازعه را بر عهده می‌گیرند و این طرف سوم در نقش میانجی با نیت خیرخواهی زمینه‌ی کاهش اختلاف‌ها را فراهم می‌کند.»

دکتر محی‌الدین مهدی، نویسنده و پژوهشگر در گفت‌وگو با اطلاعات روز می‌گوید بدون طرف سوم میانجی‌گر رسیدن به راه حل ممکن نیست، حتا از نظر آقای مهدی همین حالا در عمل میانجی در مذاکرات حضور دارد: «هفت‌ها وجود میانجی در جریان مذاکرات ضرورت است، بلکه همین حالا هم عملاً میانجی حضور دارد. اگر میانجی نمی‌بود که مذاکرات اصلاً شروع نمی‌شد.»

قبلاً نیز منابعی از هیأت مذاکره‌کننده افغانستان به بی‌بی‌سی تأیید کرده است که با پیش‌آمدن اختلاف، برخی کشورهای عضو گروه حامی صلح افغانستان برای رفع «اختلاف موجود میان هیأت

طالبان و دولت» دست به کار شده‌اند. اما طالبان در روزهای آغاز مذاکرات بین‌افغانی گفته‌اند که نیاز به میانجی نیست. باور داریم که مشکلات را بین خود حل کرده می‌توانیم.» اورزلا نعمت نیز می‌گوید، برخی کشور به‌طور غیررسمی عملاً در مذاکرات صلح میان افغان‌ها میانجی‌گری می‌کند.

فرمول جدید

آخرین نشست گروه تماس هیأت‌های گفت‌وگو کننده افغانستان و طالبان هفته پیش برگزار شد، اما گره بن‌بست باز نشد و تنها توافق شد که نشست‌ها ادامه پیدا کند.

عمر صمد می‌گوید در شرایط فعلی باید از فرمول دیگری برای عبور از بن‌بست‌ها استفاده شود. آقای صمد دو گزینه برای ایجاد سهولت و تسریع روند صلح، و همچنان کاهش خشونت و اعتمادسازی بیشتر، پیشنهاد می‌کند: «اول ایجاد یک گروه کوچک ناظر و مشوره‌دهنده که می‌تواند تحت پرستی یک مرجع بی‌طرف و با اعتبار بین‌المللی شکل افغانی، چند ملیتی و یا ترکیب هر دو را داشته باشد. دوم این که یک میانجی با اعتبار بین‌المللی از جانب شورای امنیت ملل متحد برای سهولت‌بخشیدن به روند مذاکرات انتخاب شود.»

تاکنون در قبال روند صلح افغانستان، نهادهای بین‌المللی و به‌خصوص شورای امنیت سازمان ملل متحد با احتیاط برخورد کرده و درخواست میانجی‌گری یا مشوره‌دهی در قالب یک گروه، یک کشور یا شخص مشخص به طرف‌های مذاکره‌کننده ن داده است. به‌نظر می‌رسد که بازیگران بین‌المللی در این زمینه می‌خواهند جانب احتیاط را بگیرند.

دکتر اورزلا نعمت معتقد است که میانجی در پروسه صلح کنونی می‌تواند دو نقش عمده بازی کند؛ از یک طرف روند صلح را سرعت بخشد و از سوی دیگر، زمینه حساسی‌هی و تعهد طرف‌ها را تضمین کند: «میانجی باعث تسریع روند مذاکرات صلح می‌شود و دو طرف را در قبال تعهدات‌شان حساس‌تر می‌کند.»

مذاکرات در قطر در حالی به بن‌بست رسیده که میدان جنگ گرم است. جنگ هلمند پیش از یک هفته است که ادامه دارد. در نتیجه‌ی جنگ صدها خانواده آواره شده‌اند. همچنان دو روز پیش انفجاری مرگباری در ولایت غور در مرکز کشور رخ داد که بیش از ۱۵ کشته و ده‌ها نفر زخمی شدند.

اورزلا نعمت، رییس واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان برای نیاز به میانجی دل‌نمایی بیشتر برمی‌شمارد: «میانجی می‌تواند میکاتیزم عملیاتی را به‌وجود بیاورد. بنابراین نیاز به میانجی‌گری می‌تواند دو طرف را به آتش‌بس متعهد کند.»

اطلاعات روز: شماری از خانواده‌های کشته‌شدگان هواییمای مسافربری که با شلیک موشک‌های سپاه پاسداران کشته شدند، همزمان با حضور هیأت دیپلماتیک اوکراینی در تهران، مقابل ساختمان وزارت امور خارجه تجمع کرده و خواستار گفت‌وگو با فرستادگان اوکراین شدند.

به گزارش میزان اینترنشنال، بر اساس ویدیوهایی که روز سه‌شنبه ۲۹ میزان در رسانه‌های اجتماعی منتشر شده، اعضای خانواده کشته‌شدگان در مقابل مرکز مطالعات

اعتراض خانواده کشته‌شدگان هواییمای اوکراینی: می‌خواهیم با هیأت اوکراینی صحبت کنیم

خانواده‌ها مراجعه کند و حرف‌های آن‌ها را بشنود. در این ویدیو برخی اعضای خانواده‌های کشته‌شدگان فریاد می‌زنند: «من نمی‌بخشم، شب و روز آه می‌کشم».

یکی دیگر از حاضران نیز در اعتراض به مذاکره درباره پرونده و غرامت و ابعاد حقوقی آن خطاب به مقام‌های ایران می‌گوید: «اول محاکمه، بعد مذاکره.»

در واکنش به فریاد و خواسته‌های این خانواده‌ها، معاون وزیر امور خارجه اختیارات خود را «محدود» خواند و گفت: «من قول می‌دهم به مسئولان قضایی بگویم با شما جلسه‌ای برگزار کنند تا به خواسته‌های شما گوش دهند.»

در حین اظهارات او، یکی از خانواده‌ها فریاد زد: «قوه قضاییه ما استقلال ندارد، قوه مقننه و رییس‌جمهور هم اختیار ندارند.»

دور دوم مذاکرات تهران و کیف درباره پرونده شلیک موشک‌های سپاه پاسداران به هواییمای مسافربری اوکراین ایرانی در مذاکرات و معاون وزارت امور خارجه، که میان آن‌ها حاضر شده شلیک سپاه پاسداران به هواییمای استیون منوچین وزیر دارایی و سایر مقام‌های امریکایی، از ابوظبی به مقصد فرودگاه بن گوربون اسرائیل کرد.

بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل، گپی اشکنازی وزیر خارجه و اسرائیل کانس وزیر دارایی با فرش قرمز به استقبال میهمان رفتند. عبدالله بن طوق مری وزیر اقتصاد و عبید الطایر، وزیر دولت در امور مالی در راس این هیأت

خارجه ایران، اعلام کرده کشورش از آمادگی تهران برای پرداخت «غرامت برابر» به خانواده همه جان‌باختگان فارغ از تابعیت آن‌ها استقبال می‌کند.

این مقام اوکراین بیشتر در پیامی ویدیویی که در زمینه این مذاکرات منتشر شد، گفته بود: «طرف ایرانی قبلا این حقیقت را که شلیک در کشورش اتفاق افتاده تأیید کرده

و حالا وظیفه ما این است که تمامی حقایق این فاجعه را

کشف کنیم.»

مذاکرات مجدد تهران با کیف در حالی آغاز شده که معاون وزیر خارجه اوکراین اشاره کرده بود دو طرف در این مرحله موضوع غرامت را مورد بحث قرار نخواهند داد. فرستاده دولت اوکراین اشاره کرده که «درخواست دادخواهی» اولویت مورد نظر جامعه کشورش است و «هر چند هم حقیقت تلخ باشد، از آن عقب نخواهد نشست.»

همزمان با سفر مقام‌های اوکراین به تهران، حامد اسماعیلین که همسر و فرزندش را در این پرواز از دست داده‌اند، اعلام کرده انجمن دادخواهی برای قربانیان پرواز ۷۵۲ این حادثه را «خطای انسانی» به حساب نمی‌آورد و به

شش توپ طلا و سه عقیده بسیاری از فوتبالدوستان بزرگترین فوتبالیست

اسماعیلین در پیام ویدیویی خود خطاب به هیأت اوکراین تاریخ است. با اینحال او در رقابت با

بزرگترین رقیبش کریستیانو رونالدو از

یگ نظر عقب‌تر نبود: کسب درآمد از

نخستین سفر هیأت اماراتی به اسرائیل؛ نتانیاهو به استقبال رفت

سپتامبر امسال امارات و بحرین بدل به نخستین کشورهای شدند که در یک ربع قرن اخیر، برای برقراری رابطه با اسرائیل توافق رسمی با این کشور امضا کردند.

دهه‌ها است که بیشتر کشورهای عربی، اسرائیل را بایکوت کرده‌اند. آنها می‌گویند تنها زمانی با اسرائیل روابط را آغاز می‌کنند که اختلاف آنها با فلسطینی‌ها حل شده باشد.

از ۱۹۴۸ که کشور اسرائیل تأسیس شد، تا به حال چهار کشور اردن، مصر، امارات و بحرین، موجودیت اسرائیل را به رسمیت شناخته‌اند.

فلسطینی‌ها این تصمیم کشورهای امارات و بحرین را «خنجر از پشت» توصیف کرده‌اند.

ایالات متحده شش شرکت چینی را به دلیل همکاری با کشتیرانی ایران تحریم کرد

اطلاعات روز: ایالات متحده روز دوشنبه ۲۸ میزان اعلام کرد که نام دو شهروند و شش شرکت چینی را به دلیل همکاری‌های آنها با یک شرکت کشتیرانی ایرانی که پیش از این مشمول تحریم‌های واشینگتن بود، به فهرست سیاه خود اضافه کرده است.

به نقل از رادیو فردا، وزارت خارجه امریکا در اطلاعیه خود از گروه کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران نام برده است که تابستان امسال تحت تحریم‌های واشینگتن قرار گرفت.

به گزارش خبرگزاری رویترز، این اطلاعیه اظهارات مایک پومپئو، وزیر خارجه ایالات متحده را بازتاب داده است و ریاست‌جمهوری امریکا در روز سوم نوامبر دانسته و گفته که به رغم هشدارها مبنی بر دخالت روسیه در انتخابات پیش رو، امریکایی‌ها «مطمئن باشند که رای آن‌ها به کاندیدای موردنظرشان برای همان نامزد خوانده می‌شود».

اسکات برادی، دادستان منطقه غربی پنسلوانیا که این کیفرخواست ۵۰ صفحه در آنجا ثبت شده، گفته است: برخی از حملات سایبری گسترده متهم کرد که در «سیار ویرانگر، هزینه‌زا و چشمگیر بوده‌اند که تاکنون

سابقه نداشته است.»

دیوید بودویچ، معاون رییس اف‌بی‌آی (پلیس فدرال)، نیز گفته است: «روسیه بارها و بارها نشان داده است که از هتجارها پیروی نمی‌کند، در عوض، قصد آن‌ها ادامه دادن رفتار سایبری مخرب و بی‌ثبات‌کننده‌شان است.»

جان دم‌رس، دستیار دادستان کل امریکا، زمان صدور این کیفرخواست را بی‌ارتباط با انتخابات آینده ریاست‌جمهوری امریکا در روز سوم نوامبر دانسته و گفته که به رغم هشدارها مبنی بر دخالت روسیه در انتخابات پیش رو، امریکایی‌ها «مطمئن باشند که رای آن‌ها به کاندیدای موردنظرشان برای همان نامزد خوانده می‌شود».

به گفته وزارت دادگستری ایالات متحده، اقدامات این هکرها میلیاردها دلار آسیب وارد کرده است و بخش وسیعی از زندگی روزمره انسانی از جمله نظام درمانی

پنسلوانیا، یک نیروگاه برق که در اوکراین صدها هزار مشتری دارد و انتخابات فرانسه را مختل کرد.

این کیفرخواست تأکید دارد که هک‌های یاد شده به نمایندگی از حکومت روسیه دست به چنین اقداماتی زده‌اند. موارد پیشین هک‌هایی که به روسیه نسبت داده می‌شود علیه اهدافی چون سایت یاهو و مبارزات انتخاباتی سال ۲۰۱۶ امریکا است که افسران سازمان اطلاعاتی روسیه اِی‌میل‌های حزب دمکرات را سرق کرده و چند هفته پیش از انتخابات آن‌ها را منتشر کردند.

لیونل مسی بعد از کریستیانو رونالدو دومین فوتبالیستی شد که موفق شده به درآمد یک میلیارد دلاری از فوتبال برسد. اما مسی چگونه میلیارد دلاری شد؟

لیونل مسی ابرستاره آرژانتینی، برنده شش توپ طلا و سه عقیده بسیاری از فوتبالدوستان بزرگترین فوتبالیست تاریخ است. با اینحال او در رقابت با بزرگترین رقیبش کریستیانو رونالدو از یک نظر عقب‌تر نبود: کسب درآمد از

مسی از آن زمان هر ساله درآمدی چند

نیمار فوق ستاره برزیلی پی اس جی از اینکه پیشنهاد

تعمید قرارداد دریافت نکرده گلایه مند است. تابستان ۲۰۱۹ نیمار تمام تلاش خود را برای جدایی از پی اس جی و بازگشت به لالیگا انجام داد. او هیچ نمایی برای ماندن در پی اس جی نداشت و پس از دو سال از انتقال ۲۲۲ میلیون یورویی اش، در فکر جدایی بود اما در نهایت با مخالفت قاطع پی اس جی و درخواست ۲۰۰ میلیون یورویی این باشگاه از بارسا و رئال همه چیز منتفی شد.

به وی برسد اما بی تفاوتی خاص باشگاه او را آزرده

خوب با پی اس جی نه تنها از فکر جدایی منصرف شده که به فکر تمدید قرارداد است. ورق حالا برگشته و این پی اس جی است که بدون تعجیل و با آرامش به این قفسیه نگاه می‌کند. طبق ادعای L.E۱۰SPORT، نیمار از اینکه لئوناردو مدیر ورزشی باشگاه هنوز هیچ تماسی با وی نگرفته اما در مورد تمدید قرارداد حرکتی از سوی او دیده نمی‌شود، نگران و عصبانی است. فوق ستاره برزیلی انتظار داشت زودتر از اینها پیشنهاد تمدید قرارداد به وی برسد اما بی تفاوتی خاص باشگاه او را آزرده

رسیدن به مرز میلیاردی با کمک تبلیغات و املاک مسی چگونه میلیاردر شد؟ از فوتبال تا هتل‌های لوکس

میلیون دلاری داشته و هر ساله در فهرست ده ورزشکار پولساز نشریه فوربس حضور داشته.

در سال ۲۰۱۵ دستمزد مسی به ۵۱٫۸ میلیون دالر بالغ شد. اما رقم دستمزد او در پنج سال اخیر تقریباً دو برابر شده و دستمزد ثابت او در بارسلونا امسال به ۹۲ میلیون دالر بالغ می‌شود. این البته مجموع دستمزد او و جوایز و پاداش‌ها را شامل می‌شود. با توجه به افزایشی که در دستمزد قرار است در سال ۲۰۲۱ در دستمزد او وجود بیاید فوربس می‌گوید مسی در این سال حدود ۱۲۶ میلیون دالر دستمزد می‌گیرد.

اما لیونل مسی علاوه بر دستمزدی که از قراردادش می‌گیرد از قراردادهای تبلیغاتی هم درآمد قابل توجهی دارد و همین درآمد‌ها به او کمک کرده تا مجموع درآمدش را به یک میلیارد دالر برساند. بر اساس گزارش فوربس مسی در هر سال حدود ۳۴ میلیون دالر از قراردادهای تبلیغاتی درآمد دارد که یکی از مهمترین آنها قرارداد اسپانسی او با کمپانی لوازم

ورزشی آدیداس است. مسی در سال ۲۰۱۷ به آدیداس یک قرارداد مادام العمر امضا کرد که در ازای آن هر سال چیزی در حدود ۱۲ میلیون دالر دریافت می‌کند. مسی به غیر از آدیداس، شریک تبلیغاتی برندهای پپسی، هوای، مستر کارت و چند برند مشهور دیگر است.

اما درآمدهای مسی بخش دیگری را هم شامل می‌شود که اغلب نادیده گرفته می‌شود. این بخش اغلب برای کسب عنوان شده فعالیت او در حوزه املاک است. مسی در یک شهر ساحلی در نزدیکی بارسلون مالک هتلی ۴ستاره است و از سال ۲۰۱۷ تا امروز نزدیک به ۳۳ میلیون یورو خرج این پروژه کرده.

هتل لوکس مسی با چشم انداز بانورامیک

به دریا یکی از لوکس‌ترین هتل‌های ساحلی بارسلون به حساب می‌آید و اجاره یک اتاق برای یک شب در آن چیزی بین ۳۰۰ تا ۳۵۰ دالر هزینه دارد. مسی از این گذشته در اسپیزا و مایورکا هم مالک چند هتل است.

نیمار شاکای از PSG؛ چرا پیشنهاد نمی دهید؟

خاطر کرده است.

طبق همین گزارش، ارائه پیشنهاد تمدید قرارداد پی اس جی مساله زمان است و دیر یا زود دو طرف وارد مذاکره خواهند شد. پی اس جی می‌داند که نیمار حالا با انگیزه تر از همیشه برای ماندن است و پس از اینکه در فینال لیگ قهرمانان فصل گذشته نتوانست مانع از شکست نیم برابر بایرن شود، حالا عطش انتقام دارد و می‌خواهد برای دومین فصل متوالی پی اس جی را به فینال برساند. گفت و گوها به زودی شروع خواهد شد هر چند نیمار انتظار داشت پیشنهاد تمدید را زودتر دریافت می‌کرد.

خود نام ۲۰ هافبک دفاعی بزرگ را آورده اما همچنان جای ستاره‌های بزرگی خالی است. کسانی مثل پاتریک وبره، گنارو گتوزو و کلود ماکه لاله.

در پرسه های تهاجمی وضعیت از این هم عجیبتر است چرا که نام کسانی در این فهرست خالی است که برنده توپ طلا بوده اند. کاکا، لوکا مودریچ و پاول ندوود بزرگترین غایبین این پست هستند .

مهاجمین

تعداد مهاجمینی که در فهرست فرانس فوتبال غایب هستند بیشتر از سایر پستها به نظر می‌رسد. از جمله مهمترین آنها می‌توان به این اسامی اشاره کرد: اندری شوچنکو، مایکل اوون، رائلو، الساندرو

هر روز روزنامه اطلاعات‌روز را پشت در منزل‌تان دریافت کنید

Subscribe to Daily Etilaat Roz	برای ادارات دولتی و شرکت‌ها	شش‌ماهه	شش‌ماهه
6 Months	120\$ USD	۴۰۰۰ افغانی	شش‌ماهه
Annual	200\$ USD	۷۰۰۰ افغانی	یک‌ساله

یادداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می‌باشد. مسئولیت سایر نوشته‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.

سیلوا:

امسال قهرمانی در لیگ برتر از هر سالی سخت‌تر است

هافبک پرتگالی منچسترسیتی عنوان کرد که تیمش کار سختی برای کسب عنوان قهرمانی در لیگ برتر انگلیس دارد.

به نقل از ساکرت، منچسترسیتی و لیورپول در سه سال گذشته برای قهرمانی در لیگ برتر انگلیس ۹۹ و ۹۸ و ۱۰۰ امتیاز کسب کردند ولی امسال این دو تیم در کنار دیگر تیم‌های مدعی امتیازهای زیادی از دست داده‌اند.

برناردو سیلوا، هافبک پرتگالی منچسترسیتی گفت: امسال شرایط برای همه برابر است. بازیکنان تعطیلات تابستانی نداشتند و به نظرم شرایط یکسان است. هر بازی دشوار و غیر قابل پیش بینی است و تیمی که نوسان کمتری داشته باشد، قهرمان خواهد شد. کار ما برای بازپس‌گیری جام قهرمانی دشوار خواهد بود.

او در بخش دیگری از سخنان خود گفت: همه تیم ها در تابستان به خوبی خود را تقویت کردند و دیگر شما نمی‌توانید دو یا سه تیم مدعی قهرمانی نام ببرید. باید در بازی با نهایت توان بازی کنید تا قهرمانی را به دست بیاوریم.

منچسترسیتی باید در اولین دیدار خود در لیگ قهرمانان اروپا به دیدار پورتوی پرتگال برود.

منچسترسیتی باید در اولین دیدار خود در لیگ قهرمانان اروپا به دیدار پورتوی پرتگال برود.

منچسترسیتی باید در اولین دیدار خود در لیگ قهرمانان اروپا به دیدار پورتوی پرتگال برود.

منچسترسیتی باید در اولین دیدار خود در لیگ قهرمانان اروپا به دیدار پورتوی پرتگال برود.

PSG قرارداد ام پایه را تمدید نمی‌کند

باشگاه پاری سن ژرمن باتوجه به مشکلات مالی که با آن مواجه شد قصد ندارد قرارداد ام پایه را تمدید کند تا زمانی بپوستن او به رئال مادرید مهیا شود.

به نقل از لوبازیرین، کلیان ام پایه گرانتترین بازیکن حال حاضر فوتبال جهان است که در پاری سن ژرمن بازی می‌کند .

این بازیکن جوان تا سال ۲۰۲۱ با پاری سن ژرمن قرارداد دارد این درحالی است که رئال مادرید سخت به دنبال جذب او است و خود این بازیکن هم دوست دارد.

به نقل از لوبازیرین، پاری سن ژرمن به خاطر ویروس کرونا با بحران مالی مواجه شده است تا جایکه قصد ندارد قرارداد ام پایه را تمدید کند. این بازیکن سالانه ۲۱ میلیون یورو حقوق می‌گیرد و پرداخت چنین رقمی در شرایط کنونی بسیار سخت است و به همین خاطر پاری سن ژرمن می‌خواهد در تابستان او را بفروشد.

طبق اعلام لوبازیرین پاری سن ژرمن دوست دارد که ام پایه راهی رئال مادرید شود چرا که به نظر می‌رسد تنها باشگاهی مانند رئال بتواند رقم خرید این بازیکن را پرداخت کند.

به گفته‌ی آقای بایانی، براساس این فرمان قاتلان و مجرمان خطرناک رها نشده‌اند و از نزد کسانی که رها شدند نیز ضمانت گرفته شده است.

سید ابوبکر متقی، عضو کمیسیون نظارت بر تطبیق قانون اساسی می‌گوید جرم‌هایی که زیر نام دزدی و راه‌گیری رایج شده از نگاه شریعت دزدی نیست، بلکه زیر عنوان «قطاع‌الطریقی» می‌گنجد. به گفته‌ی آقای متقی، مجرمانی که در روز روشن و در حضور مردم یا از طرف شب بر مردم حمله می‌کنند و اموالشان را می‌گیرند، زخمی می‌کند یا به قتل می‌رسانند، از جمله مفسدین فی‌الارض هستند: «کد جزای افغانستان در مجموع در رابطه به دزدی قطع دست را نیاورده است، فقط جزای تعزیری مانند حبس و جریمه را آورده است. این‌ها زیر آن ماده کد جزا شامل نمی‌شود، به خاطر آنکه این‌ها مفسدین فی‌الارض هستند و حکم در قرآن کریم صراحت دارد که باید اعدام شود، البته نظر به [شدت و خفت] جرم.»

آقای متقی می‌گوید که کد جزای افغانستان در مورد جزای تعزیری صحبت می‌کند، اما در مورد جزای حد و قصاص چیزی نگفته است، هرچند یادآور شده که موارد قصاص و حدود مطابق شریعت اجرا شود، اما فعلا در افغانستان اجرا نمی‌شود.

راه حل چیست؟

وحید فرزه‌ای، حقوق‌دان می‌گوید برای این‌که سطح جرایم این چنینی که فعلا در کابل جریان دارد، کاهش یابد، دو مرحله در نظر گرفته شود. نخست این‌که دادستانی و محاکم به‌صورت عاجل به پرونده‌های مجرمان دزدی و راه‌زنی رسیدگی کند. مرحله دوم این‌که مجرمان به ضمانت رها نشوند و همچنان پس از حکم محکمه مجازات مجرمان این چنینی مورد عفو تخفیف ریاست‌جمهوری قرار نگیرد: «اگر این موضوعات در نظر گرفته نشود، زمانی که یک شخص به ضمانت آزاد می‌شود، مشکل این‌جاست که دوسیه برای سال‌ها به طول می‌انجامد تا فیصله محکمه را در بر بگیرد. درحالی‌که اگر تحت توقیف باشد، در ظرف ۷۵ روز باید فیصله محکمه صادر شود. بعد از فیصله محکمه اگر سه سال حبس می‌دهد برای آن‌ها، سه سال خود را مکمل سپری کنند، فکر می‌کنم جزای کافی خواهد بود.»

غلام‌فاروق نظری، رئیس کمیسیون امور تقنینی مجلس نمایندگان می‌گوید که برای بهتر شدن وضعیت و سپردن مجرمان به دست قانون باید در نهادهای مجری قانون اصلاحات بیاید و در نهادهای عدلی و قضایی، وزارت داخله و امنیت ملی افراد سالم جابجا شود. او باور دارد که قانون در این خصوص واضح است و بیشتر از آن گنجایش تعدیل ندارد.

سید ابوبکر متقی، عضو کمیسیون نظارت بر تطبیق قانون اساسی می‌گوید که برای بهتر شدن وضعیت باید قانون تطبیق و استثنایی در برابر قانون وجود نداشته باشد. نهادهای اجرایی جزای تعیین شده برای مجرمان را در وقت و زمان مشخص آن تطبیق کند: «در صورتی که جزا تطبیق شود دیگر فکر نکنم کسی جرأت راه‌زنی و قطاع‌الطریقی بکند. وقتی می‌بینند که در آن‌جا [نهادهای مجری قانون] سهولت و آسان‌گیری است و چند روز زندان می‌مانند یا با واسطه می‌توانند از زندان نجات یابند، باز آن‌ها جرأت پیدا می‌کنند. تطبیق قانون، قبول نکردن واسطه و مجرم را به سزای جرمش رساندن خود به خود باعث می‌شود که در شهر و همه‌جا آرامش به وجود بیاید.»

اطلاعات روز می‌گوید که جزای تعیین شده در کد جزا برای مجرمان سرقت و راه‌زنی کافی است، اما در مواردی از سوی نهادهای مجری قانون غفلت می‌شود. این عضو مجلس می‌افزاید دلیل افزایش سرقت و راه‌زنی در ماه‌های اخیر در کابل این است که فقر و بیکاری افزایش یافته و همچنان رییس‌جمهور غنی با شیوع ویروس کرونا شمار زیادی از مجرمان را رها کرد: «کسانی که قاتل و اختطاف‌گر بودند، کسانی که دزدی مسلحانه می‌کردند، آزاد شدند. امیدواریم که در آینده چنین کاری صورت نگیرد و افرادی که جرم می‌کنند، مطابق قانون به پنجه‌ی قانون سپرده شوند تا مشکل مردم ما حل شود. در صورتی که ماده قانون می‌گوید فردی که سرقت می‌کند، سه سال زندانی شود، اما این که رییس‌جمهور او را آزاد می‌کند، فکر می‌کنم مشکل از قانون نیست.»

رئیس کمیسیون امور تقنینی مجلس نمایندگان می‌گوید وقتی مجرمی از سوی پولیس و دادستانی رها می‌شود، نشان‌دهنده فساد است و این فساد هر روز از مردم قربانی می‌گیرد. با شیوع ویروس کرونا، دولت افغانستان تصمیم گرفت که از شیوع کرونا در زندان‌هایی که جمعیت زیاد دارد، جلوگیری کند. برای این هدف رییس‌جمهور فرمانی را صادر کرد که براساس آن بیش از شش هزار و ۳۰۰ زندانی از زندان‌های کشور رها شدند. در سال‌های گذشته نیز به مناسبت‌های مانند عید و سال نو فرمان‌های این چنینی از سوی رییس‌جمهور صادر می‌شد. این مسأله در سایر کشورها نیز معمول است.

فرهاد بایانی، سخن‌گوی اداره تنظیم امور زندان‌ها می‌گوید که این فرمان با توجه به ضرورت زمان و به هدف کاهش تراکم زندانی‌ها در زندان‌ها و تدابیر پیش‌گیرانه از تلفات زندانیان در زمان شیوع ویروس کرونا صادر شد که براساس آن، آن‌عده از زندانیان رها شدند که جرم‌های خفیف داشتند و مدت حبس محدودشان باقی مانده بودند.

قتل عمد شناخته می‌شود که جزای آن اعدام است.

آیا جزای تعیین‌شده برای دزدی و راه‌زنی کافی است؟

کد جزای افغانستان در سال ۱۳۹۶ نافذ و منتشر شد. این قانون ۹۱۶ ماده دارد و در دو بخش: جزای عمومی و جزای خصوصی ترتیب و در دو کتاب در ۷۹۲ صفحه و در یک جلد چاپ شده است. برخی حقوق‌دانان می‌گویند که جزای تعیین‌شده برای جرایم دزدی و راه‌زنی در کد جزا کافی است، اما دیدگاهی نیز وجود دارد که در حال حاضر در افغانستان جزای حد و قصاص تطبیق نمی‌شود و راه‌حل بیرون‌رفت از وضعیت موجود تطبیق حکم شریعت است.

وحید فرزه‌ای، حقوق‌دان به این باور است که جزای تعیین‌شده برای جرم‌های راه‌زنی و دزدی در کد جزای افغانستان کافی است، به شرطی که مجرمان این جرم‌ها مورد عفو و تخفیف قرار نگیرند. به گفته‌ی آقای فرزه‌ای، اگر مجرمان دزدی و راه‌زنی براساس فرمانی از سوی رییس‌جمهور عفو نشود و تبدیلی در قانون بیاید که مجازات آن‌ها را قابل عفو و تخفیف نداند، دیگر مشکلی نیست و جزای تعیین‌شده در کد جزا کافی است. این حقوق‌دان مثال می‌زند که یک مجرم به سه سال حبس محکوم می‌شود، اما براساس فرمان رییس‌جمهور یک یا دو سال آن کم می‌شود، بنا مجرم پس از سپری کردن چند ماه یا یک سال حبس از زندان آزاد می‌شود: «این‌جاست که مشکل ایجاد می‌شود.»

او همچنان توضیح می‌دهد مجرمانی که از سوی پولیس یا دادستانی آزاد می‌شود، طوری است که با ضمانت افراد معتبر رها می‌شوند که مطابق قانون دادستانی چنین صلاحیتی دارد و از لحاظ قانونی کدام مشکلی خلق نمی‌کند، اما از لحاظ عملی اگر بدون در نظر داشت ضمانت معتبر رها می‌کند، از لحاظ عملی مشکل خلق می‌شود. غلام‌فاروق نظری، رئیس کمیسیون امور تقنینی مجلس نمایندگان در صحبت با

یا به‌نحوی جزای حد سرقت ساقط شود، مرتکب به جزای تعزیری محکوم می‌شود. در ماده ۷۰۰ کد جزا در مورد جزای سرقت آمده که اگر شخصی با داخل شدن به محل مسکونی یا محلی که برای سکونت آماده شده یا به یکی از محلات آن مرتکب جرم سرقت گردد، به حبس متوسط (بیش از یک سال تا پنج سال) محکوم می‌شود. مطابق ماده ۷۰۲ کد جزا اگر سرقت بین غروب و طلوع آفتاب، توسط دو شخص یا بیش‌تر از آن، با حمل سلاح، با بالاشدن از دیوار و شکستادن دروازه یا پنجره، با استفاده از کلیدهای ساختگی، با استفاده از لباس نظامی یا سایر مؤظلفین خدمات عامه یا به وسیله‌ی تزویر، وسیله‌سازی یکی از ساکنان محل و توسط کارگر به قصد وارد کردن ضربه به کارفرما صورت گیرد، جرم سرقت حالت مشدده به خود می‌گیرد و مجرم به حبس طویل (بیش از پنج سال تا شانزده سال) محکوم می‌شود.

اگر شخصی با استفاده از سلاح مرتکب سرقت شود، به حد اکثر حبس طویل محکوم می‌شود و اگر در جریان سرقت به متضرر ضربه یا زخم وارد شود، مرتکب جرم سرقت به حبس دوام درجه ۲ (بیش از شانزده تا بیست سال) محکوم می‌شود.

جزای راه‌زنی

در ماده ۶۰۱ کد جزای افغانستان آمده که هرگاه در جرم راه‌زنی شرایط اقامه حد تکمیل نشود، مرتکب جرم به جزای تعزیری محکوم می‌شود. در ادامه این ماده در مورد جرم راه‌زنی آمده که اگر در هنگام راه‌زنی، این عمل سبب ترس عابران شود، مرتکب جرم به بیش از سه سال حبس محکوم می‌شود. اگر ضمن ایجاد ترس، مال عابران نیز گرفته شود به حبس طویل (بیش از پنج تا شانزده سال) محکوم می‌شود. اگر افزون به ایجاد ترس و گرفتن مال، مجرم مرتکب تجاوز جنسی شود، به حبس دوام درجه یک (بیش از ۲۰ تا ۳۰ سال) محکوم می‌شود. هرگاه در هنگام راه‌زنی قتل صورت گیرد،

این عضو مجلس می‌افزاید دلیل افزایش سرقت و راه‌زنی در ماه‌های اخیر در کابل این است که فقر و بیکاری افزایش یافته و همچنان رییس‌جمهور غنی با شیوع ویروس کرونا شمار زیادی از مجرمان را رها کرد: «کسانی که قاتل و اختطاف‌گر بودند، کسانی که دزدی مسلحانه می‌کردند، آزاد شدند. امیدواریم که در آینده چنین کاری صورت نگیرد و افرادی که جرم می‌کنند، مطابق قانون به پنجه‌ی قانون سپرده شوند تا مشکل مردم ما حل شود.»

عصمت‌الله سروش

گزارشگر

در ماه‌ها و هفته‌های پسین دزدی و راه‌زنی در کابل و موارد قتل و جرح در جریان دزدی و راه‌زنی به‌شکل بی‌پیشینه‌ای افزایش یافته است. رصد خبرهای منتشرشده از دزدی و راه‌زنی در هفته‌های پسین در کابل نشان می‌دهد که در مواردی دزدان بی‌محابا در جریان دزدی دست به زخمی‌کردن و حتا قتل مردم می‌زنند. در مقابل از دیرباز شکایت‌های متعدد وجود دارد که دزدان مدتی بعد از دست‌گیری از سوی پولیس، بدون سپری کردن جزای قانونی خود رها می‌شوند. در مواردی نیز بدون این‌که برای دزدان در نهادهای عدلی و قضایی پرونده تشکیل شود، بعد از ماندن چند روز در توقیف‌خانه‌ها از سوی حوزه‌های پولیس رها می‌شوند. افزایش دزدی و قتل و اوضاع بد امنیتی در کابل باعث شد معاون نخست ریاست‌جمهوری وارد عمل شود و «رسیدگی به مسائل امنیتی کابل را به طور مستقیم برای چند هفته» به دوش بگیرد. در چنین وضعیتی پاسخ به این پرسش مهم است که در کد جزای افغانستان چه جزایی برای مرتکبان دزدی و راه‌زنی در نظر گرفته شده است و آیا جزای تعیین‌شده کافی است؟ آیا مشکل در قوانین است یا در اجراء نهادهای مجری قانون که موارد دزدی و راه‌زنی رو به افزایش است و در مقابل دزدان بدون سپری شدن محکومیت‌شان رها شوند؟

یک نماینده مجلس و یک حقوق‌دان به این باور است که جزای تعیین‌شده برای دزدی و راه‌زنی در کد جزای افغانستان کافی است، اما مشکل در اجرایی قانون و اجراء نهادهای مجری قانون است که سارقان و راه‌زنان را بدون تکمیل شدن دوره محکومیت‌شان از زندان‌ها و توقیف‌خانه‌ها رها می‌کنند. یک عضو کمیسیون نظارت بر تطبیق قانون اساسی ضمن این‌که می‌پذیرد مشکلاتی در اجراء نهادهای مجری قانون است، اما می‌گوید وضعیتی که فعلا در کابل جریان دارد زیر جرم «قطاع‌الطریقی» می‌گنجد و کد جزای افغانستان در این زمینه تنها به جزای تعزیری تأکید کرده است.

جزای دزدی

در کد جزای افغانستان سرقت به معنی گرفتن مال منقول ملکیت غیر، بدون رضایت صاحب مال تعریف شده و آمده که هرگاه در جرم سرقت شرایط اقامه حد تکمیل نگردد